

Sag T-27/02

Kronofrance SA mod Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber

»Statsstøtte — Kommissionens beslutning om ikke at rejse indsigelser — annullationssøgsmål — formaliteten — multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter«

Rettens dom (Fjerde Udvidede Afdeling) af 1. december 2004 II - 4182

Sammendrag af dom

1. *Annullationssøgsmål — søgsmålsgrunde — manglende søgsmålskompetence — ufravigelig procesforudsætning — følger*
2. *Annullationssøgsmål — fysiske eller juridiske personer — retsakter, som berører dem umiddelbart og individuelt — beslutning vedtaget af Kommissionen, rettet til en medlemsstat, hvorved en statsstøtte findes forenelig med fællesmarkedet, uden at den formelle undersøgelsesprocedure indledes — interesserede parterers søgsmålskompetence i henhold til artikel 88, stk. 1, EF — formaliteten*
(Art. 88, stk. 2 og 3, EF og art. 230, stk. 4, EF; Rådets forordning nr. 659/1999, art. 4 og 6)

3. *Statsstøtte — påtænkt støtte — Kommissionens undersøgelse — indledende fase og kontradiktorisk fase — en støtteforanstaltnings forenelighed med fællesmarkedet — vanskeligheder ved bedømmelsen — Kommissionens forpligtelse til at indlede den kontradiktoriske procedure*
(Art. 88, stk. 2 og 3, EF; Rådets forordning nr. 659/1999, art. 4)
4. *Statsstøtte — Kommissionens undersøgelse — Kommissionens skøn — mulighed for fastsættelse af retningslinjer — støtte omfattet af de multisektorale rammebestemmelser — bindende virkning — domstolsprøvelse*
(Art. 87, stk. 3, EF)
5. *Statsstøtte — påtænkt støtte — Kommissionens undersøgelse — multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter — beregning af den tilladte maksimale støtteintensitet — vurdering af konkurrencefaktoren — vurderingskriterier*
(Art. 87 EF; multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter, punkt 3.4 og 3.10.1)

1. En formalitetsindsigelse baseret på sagsøgerens manglende søgsmålskompetence udgør en ufravigelig procesforudsætning, som kan, og endog skal, efterprøves ex officio af Fællesskabets retsinstanser, og som følgelig kan påberåbes af sagsøgte på et hvilket som helst stadium af sagen.

(jf. præmis 30)

formål at gøre det muligt for Kommissionen at danne sig en umiddelbar opfattelse af, om den pågældende støtte er helt eller delvis forenelig med fællesmarkedet, og selve den formelle undersøgelsesprocedure, der er omhandlet i artikel 88, stk. 2, EF samt i artikel 6 i forordning nr. 659/1999, der har til formål at gøre det muligt for Kommissionen at få fuldstændigt kendskab til samtlige sagens omstændigheder. Det er kun som led i den sidstnævnte procedure, at traktaten pålægger Kommissionen en forpligtelse til at give de interesserede parter lejlighed til at fremsætte deres bemærkninger.

2. På området for Kommissionens kontrol med statsstøtte må der sondres mellem fasen for den indledende undersøgelse af støtten, der er indført ved artikel 88, stk. 3, EF og er omfattet af artikel 4 i forordning nr. 659/1999, der alene har til

Når Kommissionen uden at indlede proceduren i henhold til artikel 88, stk. 2, EF i medfør af samme artikels stk. 3 fastslår, at en støtte er forenelig

med fællesmarkedet, kan de personer, der er indrømmet de i stk. 2 omhandlede processuelle garantier, kun opnå, at de respekteres, hvis de har adgang til at indbringe Kommissionens beslutning for Fællesskabets retsinstanser. Når en sagsøger vil opnå, at de processuelle garantier ifølge artikel 88, stk. 2, EF respekteres, ved at rejse et annullations-søgsmål til prøvelse af en beslutning, som Kommissionen har truffet som afslutning på den indledende undersøgelse, er det således tilstrækkeligt, at den pågældende er interesseret part i denne bestemmelses forstand, for at han kan anses for umiddelbart og individuelt berørt i henhold til artikel 230, stk. 4, EF. Interesserede parter er alle medlemsstater og personer, virksomheder eller sammenslutninger af virksomheder, hvis interesser måtte være berørt af den tildelte støtte, herunder navnlig støttemodtageren, konkurrerende virksomheder og erhvervsorganisationer.

(jf. præmis 32-34 og 37)

3. Den foreløbige undersøgelse, der er indført ved artikel 88, stk. 3, EF, og som er reguleret ved artikel 4 i forordning nr. 659/1999, har alene til formål at give Kommissionen tilstrækkelig tid til at overveje og undersøge, således at den kan danne sig en første opfattelse af de

anmeldte støtteprojekter, som gør det muligt uden en nærmere undersøgelse at konkludere, at de er forenelige med traktaten, eller tværtimod fastslå, at deres indhold giver anledning til tvivl herom.

Den formelle undersøgelsesfase, som gør det muligt for Kommissionen at skaffe sig fuld klarhed over samtlige sagens faktiske omstændigheder, før den træffer beslutning, er uundværlig, når Kommissionen støder på alvorlige vanskeligheder ved undersøgelsen af, om en påtænkt støtte er forenelig med fællesmarkedet. Kommissionen kan derfor kun begrænse sig til en foreløbig undersøgelse, hvis den træffer beslutning om ikke at fremsætte indsigelser mod en støtte, såfremt den efter denne undersøgelse kan nå til den opfattelse, at den påtænkte støtte er forenelig med traktaten. Hvis Kommissionen derimod på grundlag af denne første undersøgelse når til den modsatte opfattelse eller ikke har kunnet overvinde alle vanskelighederne ved bedømmelsen af, om støtten er forenelig med fællesmarkedet, skal den indhente alle de nødvendige udtalelser og med henblik herpå indlede den formelle undersøgelsesprocedure efter artikel 88, stk. 2, EF.

(jf. præmis 49-52)

4. Skønt Kommissionen ved anvendelsen af artikel 87, stk. 3, EF har et vidt skøn ved vurderingen af de økonomiske og sociale faktorer, der kommer i betragtning på fællesskabsplan, kan den pålægge sig selv retningslinjer for udøvelsen af sit skøn ved retsakter såsom retningslinjer, for så vidt som disse retsakter indeholder vejledende regler om den praksis, som denne institution vil følge, og hvis ikke de indebærer en afvigelse fra traktatbestemmelserne. Når Kommissionen fastsætter de kriterier, den agter at anvende ved udøvelsen af sit skøn, i retningslinjer, som er i overensstemmelse med traktaten, følger der heraf, at den har pålagt sig selv en begrænsning i sin kompetence, da det påhviler den at overholde de vejledende regler, som den har pålagt sig selv. I denne sammenhæng tilkommer det Retten at efterprøve, om disse regler er blevet overholdt af Kommissionen.

Inden for rammerne af bedømmelsen af, om en støtteforanstaltning, der er omfattet af de multisektorale rammebestemmelser, er forenelig med fællesmarkedet, følger fastsættelsen af den gældende justeringsfaktor for konkurrencen af en analyse af markedets struktur og konjunktur, som det tilkommer Kommissionen at foretage på tidspunktet for vedtagelsen af dens beslutning på grundlag af de objektive kriterier, der er anført i de multisektorale rammebestemmelser. Denne bedømmelse, som Kommissionen foretager af den specifikt gældende

faktor, er afgørende for størrelsen af den støtte, der kan erklæres for forenelig med fællesmarkedet.

(jf. præmis 79 og 102)

5. Når Kommissionen i forbindelse med multisektorale rammebestemmelser for regionalstøtte til store investeringsprojekter vurderer »konkurrencefaktoren«, der i hvert enkelt tilfælde spiller ind ved fastsættelsen af den tilladte maksimale støtteintensitet for de projekter, der er omfattet af anmeldelseskravet, er den analyse, der skal fastslå, om der er strukturbestemt overkapacitet i den pågældende sektor, a priori, den første analyse, der skal foretages. Det fremgår af nævnte rammebestemmelseres punkt 3.10, at denne fortrinsstilling for bestemmelsen af, om der foreligger strukturbestemt overkapacitet, imidlertid ikke betyder, at Kommissionen under alle omstændigheder kan begrænse sig til denne analyse alene, når den råder over oplysninger om kapacitetsudnyttelsesgraden i den pågældende sektor. Anvendelsen af den højeste justeringsfaktor, som maksimerer det støttebeløb, der kan erklæres foreneligt med fællesmarkedet, forudsætter, at det først er konstateret, at der hverken er tale om en strukturbestemt overkapacitet eller om et vigende marked, medmindre det antages, at når der ikke foreligger en sådan overkapacitet, indebærer det nødvendigvis, at der er tale om et vigende marked for de pågældende produkter,

hvilket ville være ensbetydende med at benægte, at disse to kriterier for vurderingen af konkurrencefaktoren har hver deres særegne karakter.

Under disse omstændigheder skal punkt 3.4 i de multisektorale rammebestemmelser fortolkes således, at for det tilfælde, at oplysningerne om kapacitetsudnyttelsen i den pågældende sektor ikke gør det muligt for Kommissionen at

konkludere positivt, at der er tale om en strukturbestemt overkapacitet, skal Kommissionen undersøge, om det pågældende marked er vigende. Denne fortolkning af de multisektorale rammebestemmelser er den eneste, der er i overensstemmelse med artikel 87 EF og med denne bestemmelses formål, nemlig en ikke fordrejet konkurrence.

(jf. præmis 90, 91 og 96-98)